Ч. 19 Второк 26 січня (7 лютого) 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Заява німецких партий опозицийних. — Ситуация на Угорщині. — Війна на ново. — Справа зміни кабінету в Болгариї. — Справа роззброєня.)

Sonn- u. Montags-Ztg. доводе ся що-до скликаня соймів, що сойм горішно і долішно австрийский будуть скликані ще сего місяця. Прочі сойми будуть скликані аж тогди, коли будуть виготовлені еляборати, котрі будуть предложені соймам до наради. Специяльно що-до ческого сойму, то збере ся він аж в другій половині марта і буде радити аж до половини мая. В справі відповіди на торічну адресу ческого сойму постановило правительство, що і сим разом не має бути дана відповідь. — Ческий маршалок краєвий кн. Юрий Лобкович прибув вчера з Праги до Відня і конферував з президентом міністрів ґр. Туном та міністром скарбу дром Кайцлем. На конференциях тих обговорювано справу скликаня ческого сойму і тактики в поступованю що-до ческо-німецкої згоди. До Відня приїхав також п. намістник Галичини ґр. Пініньский а приїзд его як і всіх начальників країв австрийских стоїть в звязи зі справою скликаня соймів. — Та сама ґазета доносить, що ґр. Тун скликав мужів довіря молодочеської партиї і консервативних властителів більшої посілости на конференцию, котра має відбути ся в найблизших днях.

Німецкі партиї опозицийні а іменно: німецка партия людова, німецка партия поступова, союз вірноконституцийних властителів більшої посілости, християньско-социяльний союз і вільний німецкий союз оголосили заяву, в котрій кажуть, що їм жаль того, що від часу язикових розпоряджень ґрафа Баденґого монархія тратить он повазі на зверх на мирнім сожитю народів у внутрі та не розвитку законодавства, і що тепер Раду державну на то закрито, щоби при помочи §. 14 перевести угоду з Угорщиною. Дальше сказано, що правительство під напором славяньских партий збільшило незмірно небезпечність і трудности, які викликали розпорядженя і дійшло остаточно до того, що мусить брати від Угорщини то, що та дає, та піддавати ся контроли побічного правительства. Не послідні події парляменту треба уважати рішаючими в осуджуваню політичної ситуациї, але то, що роблять ся заходи щоби над Німцями в сїй державі перейти до порядку дневного. Цїль Німців в Австриї не єсть борба і роздвоюванє народів, але борба против системи. На кінци заяви каже ся: Чим більша небезпечність, яка нас окружає, тим більше будемо уважати собі за обовязок берегти права нашої рідної мови і нашого народного виховання, нашого посїданя і нашого становища в державі. Ми одушевлені гадкою, яка нас звела разом, гадкою розважности, неподатливости і єдности.

Угорскі дневники доносять, що вчера відбула ся у Відни нарада під проводом Є. Вел. Цісаря, в котрій взяли участь міністер Феєрварі, Сечені, і пос. Сель. Феєрварі і Сель здавали справу з ходу переговорів компромісових. По основнім обговореню положеня сконстатовано, що межи становищами яке займають оба справоздавці, нема поправді ріжниці.

На филипиньских островах розпочала ся війна на ново. З Манілї доносять іменно, що Филипинці заатакували оногди по довшій перепалці карабіновій місто, але Американці їх відперли. Мусїла бути не аби яка битва, коли мимо того, що Американці побідили, потерпіли значну страту. Американці здобули іменно одну пушку та взяли кільканайцять Филипинців в неволю але при тім згинуло по їх стороні 20 людий а 125 єсть ранених. Страти Филипинців незвістні. Здаєсь, що они відступили від міста в повнім порядку, коли могли позабирати навіть своїх ранених.

Справа зміни кабінету в Болгариї зачинає ся трохи вияснювати; причини єї мали бути скомплікованої натури. Побіч угоди з товариством всхідних зелізниць і справи конверсиї причинило ся ще й непорозуміне з міністром Івановом до зміни кабінету. Вернувші з Росиї болгарскі официри, що були повтікали туди по звістній контр-революциї в Софії, мають тепер незавидне становище в болгарскій армії; всї инші официри уникають їх і не сходять ся з ними, так, що они формально бойкотовані. Міністер війни Іванов предложив був князеви до затвердженя указ, котрий мав формально покликати назад до Болгариї Ґруєва і Бендерева, невернувших доси зрадників при детронізациї кн. Александра. Кн. Фердинанд не хотів підписати того указу а коли через то ще й становище міністра війни захитало ся, почав розлазити ся цілий кабінет Стоілова і остаточно мусїв подати ся до димісиї.

6)

ТРИ КОПАЛЬНИКИ ЗОЛОТА.

(З німецкого — А. Гентї'го.)

(Дальше).

Коли оглянули комнату, вийшли до города. Морштедт закурив собі циґаро а Льоля циґарету. Она вельми радувала ся тим множеством цьвітів і добре удержаною муравою, та видом з тераси, звідки в далеччині видко було озеро.

Ось іде й старший городник, Льольо, мій давний приятель. — То Пилип — сказав він, коли городник підійшов близше і здоймив капелюх — той сам, о котрім я тобі розповідав. — Чуєте, Пилипе, моя жінка не може натішити ся городом; она давнійше щось такого не виділа.

— Найкрасший час вже минув; коби то Ви були виділи два місяці тому назад.

— Мені не здаєсь, щоби він міг бути ще красший — відозвала ся на то пані.

— Може Вам то дивно, що моя жінка курить — сказав Морштедт до городника і усьміхнув ся. — В єї вітчині курять всї дами. А тепер покажіть нам теплівні.

Перейшли ся по теплівнях, а Пилип був дуже тим урадуваний, що єго пани так все сподобало ся, та що она не могла собі нахвалити штучно виплеканих в теплівнях овочів, іменно же винограду, сливок та бресквиь.

— Ранні сорти вже всї минули ся — сказав городник. — Але я старав ся отсі удержати, бо чув, що паньство около різдва приїдуть.

— Ми инакше надумали ся, Пилипе; моя жінка тогди би перепудила ся тутешної студени. Але тут треба буде щось зробити. Отсю теплівню, що припирає до двора, треба буде наповнити мехіканьскими і полудневоамериканьскими ростинами; розуміє ся, що можна ужити до того і пальм та инших ростин, що люблять тепло, а все мусить бути так уряджене як би яка комната. Моя жінка буде тут частійше пересиджувати.

— То треба буде тогди збільшити огріванє воздуха; ті ростини потребують більшого тепла як ми маємо.

— Добре, то все дасть ся зробити; моїй жінці не так борзо буде за тепло. На середині можна буде уставити водограй з водними ростинами; от і вся зміна, яку ми зробимо. За кілька днів, коли поїду до Кіль, замовлю все, що буде потреба.

Коли Ґуґо на різдвяні сьвята приїхав до дому, здивував ся немало, коли побачив свою стрийну в сїтці між ростинами з теплих країв і напроти водограю.

— Ну, Ґуґу, як тобі то подобає ся? — спитала она усьміхаючись.

— Чудесно — відповів він — таже то так, як би було в чужих краях.

— Та й так має бути. Видиш он там на стїні мехіканьский краєвид з синим небом, з горами, і селом при споді горба? Коли оттак тут лежу, здає ся мені, що я в моїй вітчині, в моїх рідних сторонах.

Підчас різдвяних вакаций зміркував Ґуґо, що стрийна ще любійша як стрий. Она була завсїгди добра для него, але стрий був часами примхуватий. Брак правильного занятя і якогось подразненя пригнобляли чоловіка, що не привик був до того. Зразу занимала єго роля, яку він мав грати, і ті люди, з котрими він знав ся за молодих літ, та гостина сусїдів, котрих мусїв приймати у себе. Мусїв уважати, щоби в чім не похибити і не виставити ся на небезпечність. Але все то було єму так легко зробити, що незадовго то єму навкучило ся.

Морштедтова жінка зробила добре вражінє на дами з сусїдства. Від того часу, коли перший раз показала ся, вираз єї лиця став лагіднійший, первове напруженє уступило. Єї чужесторонна вимова і одіж інтересували людий, а по першім пирі, данім в їх честь, на котрім она явила ся в сукни матово золотій, повній дорогого мережева, всї говорили, що она таки на причуд красна. Та й Морштедт робив приятне вражінє. Всї гадали, що він по тілько роках буде простакуватий і було то для них милою несподіванкою, коли побачили, що єго поведенє єсть спокійне і чемне.

Літом мав Морштедт більше розривки після своєї вподоби; він був мало коли дома.

Коли Ґуґо приїхав на вакациї до дому, сказала до него єго стрийна: Я говорила зі стрийком о тобі; він не хоче сего року вибирати ся в подорож, єго інтересують більше кіньскі перегони. Розуміє ся, що він пудить ся трохи, бо через тілько літ був все в руху і я

З Петербурга доносять, що межи ґр. Муравєвом а репрезентантами держав відбувають ся тепер наради в цїли уложеня остаточної проґрами для роззброєня. Зі взгляду на успішний хід тих нарад офіцияльні круги петербурґскі мають велику надію на то, що конференция не позістане безплодною.

Новинки.

Львів дня 6-го лютого 1899.

— **Конкурс.** Головний видїл товариства „Просьвіта" у Львові розписує конкурс на запомогу стипендийну імени Теодора Качали, сина Григория, господаря в Фірлїві. Запомога призначена є для селяньского господаря, руской народности, ученика середних шкіл або студента унїверситету з нотами в сьвідоцтві переважно відзначаючими, взглядно добрими кольокиями. Подания, заосмотрені сьвідоцтвом науки, як також сьвідоцтвом убожества, виставленим урядом нарохіяльним, а стверджених через зверхність громадску, належить вносити до' головного видїлу товариства „Просьвіта" у Львові (Ринок ч. 10, I. поверх) найдальше до 1-го н. ст. марта 1899 р.

— **Число виборцїв до ради міста Львова** виносить 9894 осіб. Від року 1896 побільшило ся оно о 1800. Вибори відбудуть ся вже дня 28-го лютого с. р.

— **П. Станислав Щепановский** зложив в суботу письмом до п. Маршалка краєвого мандат посольский до сойму з міста Коломиї.

— **Загальні збори Руского товариства педаґоґічного у Львові** відбудуть ся дня 11 н. ст. лютого 1899 рано в сали кляси VI. рускої ґімназиї з слїдуючим порядком дневним: 1. О 9-ій годинї богослуженє в Успеньскій церкві; 2. о 10-ій годинї отворенє зборів; 3. справозданя видїлу і філїй; 4. справа зміни статутів; 5. вибір видїлу і комісиї контрольної; 6. внески членів.

— **Ювилейний рік 1900.** Папа Лев XIII. постановив узнати слїдуючий рік 1900 ювилейним, т. зв. Giubileo Universale dell' Anno Santo, з ряду двайцять третим. Є то звичай, принятий всїми папами від 430 лїт, що кождий 25-ий рік оголошують ювилейним, а послїдний з них обходжено в 1875 р. Як чувати, Лев XIII. привязує до того велику вагу, щоби рік ювилейний 1900 обходжено з великим торжеством, цїлком инакше, як се було в р. 1875. Тодї папа Пій IX., щоби зазначити своє полїтичне положенє яко вязень італїяньского правительства, занехав всякі зверхні церемонії. Рік ювилейний розпічне ся в навечерє Рїздва в 1899 р. процесиєю, в котрій папа возьме участь, несений в лектиці. Процесия вийде з каплиці Сикстиньскої, зійде через Scala Regia до церкви, котрої всї двері позамикані. Папа зблизить ся до замурованої Porta Santa і ударить в неї три рази срібним молотком. Потім мулярі розвалять мур, а паломники і побожний нарід розбирають поміж себе кусники румовища і вапна. Пенїтенциярі миють поріг Porta Santa і тепер переходить нею папа, держачи в правій руцї хрест, а в лївій сьвічку. За ним ідуть кардинали і проче духовеньство в білих ризах. Рівночасно в трех инших церквах ювилейних відбуде ся та сама церемонія, котрій проводять специяльно до сего виделеґовані кардинали. Коли рік ювилейний скінчить ся, виконує ся таку саму церемонію, з тою лише ріжницею, що папа входить до церкви послїдний, кидає на поріг кілька келень вапна і кладе три цегли, в котрих находять ся ювилейні медалї і всїлякі монети.

— **Пожари в 1898 роцї.** Після статистики заведеної краєвим Союзом охотничих сторожий пожарних навістило в 1898 роцї 1084 пожарів, котрі знищили 2687 домів, 3195 господарских будинків, 19 промислових заведень і 3 церкви. З людий погибло в тих огнях 14 осіб. Загальні шкоди, яку ті огнї наробили, виносить три міліони двіста сїмдесять сїм тисяч і триста чотири зр., з котрих було обезпечених один міліон пятьсот сорок девять тисяч триста сїмдесять девять зр. Причиною пожарів було в 148 случаях підпалєнє, в 192 неосторожність, в 54 хибна будова комнинів, в 28 случаях вибух огонь від грому а в 622 случаях причини не розслїджені.

— **Піднесенє садівництва.** Уґорске мінїстерство рільництва заходить ся около піднесеня садівництва. В тій цїли зарядило оно, щоби всї скарбові лїсничі в околицях, що надають ся до садівництва, закладали при своїх оселях сади на просторі що найменше чверть гектара і заразом удержували шкілки для плеканя сїянок і благородних щеп. Ті огороди будуть заведені вже в біжучім роцї, а розвиватись будуть постепенно так, що за кілька лїт повстануть в многих околицях сотки взірцевих садів і шкілок. В сей спосіб надїє ся правительство розбудити серед населеня замилованє до садівництва. Мінїстер зарядив також, щоби в лїсничій академії в Шемницях утворити катедру практичного садівництва.

— **Клясифікация учениць заведеня Інокинь Ч. С. В. В. в Яворові** за перший піврік 1899: В II. клясї поступ добрий дістали: Ольга Розлуцка і Ярослава Розлуцка. В III. клясї поступ дуже добрий: Єлена Куповска, Євгенїя Крвавич, Мария Мерена і Володимира Решитилович, а поступ добрий: Наталїя Полошинович, Єлена Стечинска, Климентина Сїнкевич і Ольга Дрогомирецка. — В IV. клясї: поступ дуже добрий: Мария Левицка, Стефанїя Левицка, Софія Клиш, Олимпия Метелля, Антонина Очабрук, Зеновія Поляньска, Ольга Зелена і Юлїя Тимкевич, а поступ добрий: Мария Куповска, Стефанїя Голота, Леоптина Дубляницка, Наталїя Гумовска, Мария Матюк і Меланїя Сембратович. — В V. клясї: поступ дуже добрий; Єлена Височаньска, Евфрозина Мерена, Зеновія Свенцицка, Стефанїя Созаньска, Ольга Шайдицка, Софія Шлемкевич, Софія Яців і Милослава Яців; а поступ добрий: Сидонїя Весоловска, Мария Кульчицка, Єлена Назаркевич, Стефанїя Шлемкевич, Софія Кручковска і Ольга Дрогомирецка. — В VI. клясї: поступ дуже добрий: Юлїя Должаньска, Софія Дяків, Текля Костревска, Теодозія Конистаньска, Ольга Лебедович, Зеновія Сембратович, Софія Стечиньска, Теодозія Тимкевич, Софія Чайковска, Йоанна Шехович і Ірина Шашкевич, а поступ добрий: Ольга Балицка, Мария Лянгевич, Стефанїя Любинецка, Софія Любинецка і Мария Чума. — В VII. клясї: поступ дуже добрий: Єлена Барановска, Ярослава Височаньска, Камїля Городиньска, Софія Нестайко, Стефанїя Паславска і Софія Тучапска, поступ добрий: Мария Загаєвич, Станислава Кот, Емилїя Куманецка, Йоанна Махник, Мария Махник, Мария Сїнкевич, Наталїя Тимкевич, Мария Голубец і Юлїя Граб, а поступ достаточний: Єлена Калужняцка. — В VIII. клясї поступ дуже добрий: Франціска Бішоф, Ольга Гординьска, Зеновія Лїсковацка і Меланїя Тимкевич, а поступ добрий: Ольга Давидович і Єлена Тимкевич. — Прочі не клясифіковані. Сего року вписало ся до заведеня 82 учениць. Кромі наук шкільних уділяє ся ще наука музики, іменно на фортепянї, цитрі, та скрипцї і язик француский, також наука крою, біля і суконь.

рада з того, що він знайшов щось, що єго займає.

— Але за то може Ви, стрийно, нудите ся.

— Я вже привикла до того; в моїй вітчинї нема мужчин і цїлими місяцями дома; они суть або в горах, або в копальнях золота, або полюють на широких степах; я вже привикла до того. Але о тебе розходить ся. Зробимо собі якусь відміну і поїдемо разом до морских купелїв, де тобі сподобає ся. Не потребуємо через цїлий час бути все в однім місци, можемо бути в трох або й в чотирох. Я постарала ся о деякі книжки і гадаю, що булоби найкрасше, як би ми поїхали на Гельґолянд.

— То було би знаменито, стрийно; але коли би Ви не противили ся, то я би насамперед побув тут зо дві недїлї; Іван каже, що мій куцик потребує руху; був через кілька місяцїв на випасї, а крім того бою ся, що забуду верхом їздити.

Через слїдуючих два тижднї був Гуґо від рана до вечера на дворі, їздив верхом або плавав на озері. Відтак виїхав з стрийною до Гельґолянду. Она вибирала собі завсїгди такі комнати, звідки могла дивити ся на море і там сидїла вдоволена цїлими днями при вікнї. Аж вечером виходила з Гуґом на прохід, або часами виїздила возом. Гуґо бавив ся знаменито; иногдї стрічав своїх шкільних товаришів, або знакомив ся з лодкарями та рибаками. Зразу жаль єму було стрийни і він просив єї, щоби она з ним ішла; але она сказала єму, що вдоволена зовсїм хоч і сама одна, скоро лиш видить море.

— Я хиба ще лиш тогди, коли була молоденькою дївчиною, чула ся так щасливою як тепер — казала.

— Я дуже рад з того, стрийно, бо я все побоював ся, що Ви будете нудити ся.

Наконець скінчили ся вакациї. Льоля вернула назад до своєї маєтности а Гуґо до книжки.

4.

Около Рїздва Гуґови не було вже так весело дома як давнїйше. Одностайність житя впливала сильно на єго стрийка, котрого нападав щораз частїйше якийсь гнїв. По обідї сидів він довше як звичайно при столї і пив вино. Межи Гуґом а єго стрийком прийшло було кілька разів до сварки, але Гуґо умів держати язик за зубами. Він чим раз більше тратив серце до стрийка, особливо, коли видів, як той, коли розлютив ся, викрикував на стрийну. Иногдї і она не видержала та відповіла сердито; але звичайно курила свою циґаретку і не відзивала ся, як би то не до неї відносило ся.

Так було через слїдуючі два роки. В часї лїтних вакаций Гуґо рідко коли видів ся зі стрийком, бо того дуже часто не було дома. Зимою їздив часто до Гамбурґа або до Берлина, з чого Гуґо був дуже рад, бо кілько разів він був дома, то все приходило до сварки і Гуґо видів, що єго стрий пе звичайно більше вина, як єго голова може видержати. І дїйстно вечером приходило завсїгди до сварки. Часом стрий нїби піддобрював ся єму. Лїтом їздив Гуґо зі стрийною в подорож, але значну часть вакаций перебув на селї, бо любив дуже їздити верхом. Та й єго стрий був знаменитим їздцем.

— Що там маєте в стайни, Іване? — спитав Гуґо одного разу, коли вернув зі школи.

— Самі якісь скажені біси; крім тих двох куциків, котрими панї їздять на прохід, нема в стайни анї одного коня, на котрім би християнин міг їздити. Самі знамениті конї, але страшно недобрі і примховаті. Але пан, видко, любить купувати такі звірюки, на котрих нїхто не хоче їздити. Він аж тїшить ся, коли видить, що они вирабляють. Я гадав зразу, що пан собі вязи скрутить, але такого їздця, як він, я ще не видів. Одного разу казав він, що хто усмирював дикі конї, длятого такі нїмецкі звірята то просто ягнята. Коли хочете на них їздити, то я очевидно не можу вам того заборонити; але мусите менї дати слово, що будете їздили лиш там по вигонї, там мягко і коли кінь вас скине, то не дуже потовчете ся. Впрочім Ви вже від трох лїт учите ся; я за кождий раз поїду з Вами з одним паробком від коний, щоби щось не стало ся.

Гуґови вже минув був тепер пятнайцятий рік і він як на свій вік був дуже сильний і високого росту. Він мав велику вправу в їздї верхом та знав обходити ся хоч би й з яким недобрим конем. Але сего року переконав ся він, що візник правду казав. Гуґо впав був кілька разів з коня а раз чи два рази таки єго добре приголомшило; але він таки не перестав їздити а навіть просив стрийну, щоби сего року на вакациї нїгде не виїздила, бо він хотів би учити ся їздити верхом.

Коли около Рїздва приїхав знов домів, застав стрия якось незвичайно доброго. Взяв був мороз і здавало ся, що не борзо попустить; земля була тверда мов зелїзо.

— Я чув, Гуґо — відозвав ся до него стрий зараз другого дня при снїданю — що з тебе буде незадовго знаменитий їздець. То мене тїшить. Добрий їздець значить богато. Передовсїм сусїди єго поважають, а відтак може він і конї дешево купити. Коня, що варт би й 300 талярів, можна купити нераз за 20, коли знає ся, що він примховатий. У нас за морем мають люди ще й з того користь, коли уміють добре стріляти з пістолетів. Позаяк тепер не можна їздити верхом і нема так що робити, то я буду учити тебе стріляти, коли хочеш.

Гуґо дуже радо на то пристав і навіть не зважав на то, що стрийна тому противила ся.

Коли він вийшов з комнати, відозвав ся Морштедт сердито до своєї жінки:

— Чого тобі втиркати ся? Пильнуй свого носа, а нї, то попамятаєш!

— Я люблю того хлопця і не хочу, що-

— **Дещо з Америки.** В Сполучених державах північної Америки лучило ся в минувшім році 5.920 самоубийств, а то 4.286 мужчин, а 1.635 женщин. В 1897 році убило ся людий трохи більще, бо 6.600. Між самоубийниками найшло ся 44 лікарів, 13 банкерів, 8 проповідників, 7 дневникарів, 6 адвокатів, 2 акторів і 2 артистів. Яко причини самоубийства стверджено: знеохочене до житя в 3.023 случаях, помішане ума в 438, нужду в 168, родинні непорозуміня в 157, нещасливу любов в 196, всілякі клопоти в 110 случаях. Орудєм смерти послужили нещасливим: отруя в 2.526 случаях, куля в 2.037, стричок в 787, ніж в 75, колеса зелїзничих возів в 50, динаміт в 3, заморене голодом в 4, утоплене в 354, огонь в 26, скочене з висоти в 58 случаях. Убийств було тамтого року 7.840, що сьвідчилоби о поступі цивілїзациї в Сполучених Державах, бо в р. 1897 було там убийств 9.520, в 1896 р. 10.652, в 1895 р. 16.500. Яко причину убийств подано: сварню в 3.867 случаях, заздрість в 1.205, пияньства в 795, грабіж в 1.224, охоту позбути ся дитини в 248, божевільства в 89, власну оборону в 33, змови і бунти в 297, переслїдоване опришків в 82 случаях. Страчень було 109, а іменно: в полудневих містах 72, в північних 37. Виновників начислено 60 білих, 48 муринів і 1 Хінець. В наслїдок нещасливих пригод погибло 7.345, а то через огонь 1.672, воду 3.110, вибух 629, катастрофи в копальнях 580, завалене дому 597, циклони 502, грім 255. Зелїзниця згладила 3.550 жертв в людях, море в наслїдок розбитя кораблїв погло́тило 3655 осіб. Фальшівники і дефравданти пр своїли собі тамтого року лише 5,861.263 доляріз. Кажемо „лише", бо 1897 р. забрано в сей спосіб чужої власности за 11,248.084 долярів. Огонь наробив шкоди в р. 1898 на суму 133,135.670 долярів. На добродійві цїли жертвовано публичним інституциям лише 27,984.000 долярів, коли тимчасом в 1897 сума та виносила 37,612.814 долярів. —

Штука, наука і література.

— **Учителя ч. 3** з дня 5 лютого містить: Початок статї „Наука о характерах в приміненю до виховання"; — справоздане головного видїлу „Руского товариства педаґоґічного" за час від 6 марта до 31 грудня 1898; — всячину; — вісти з руского товариства педаґоґічного і конкурс на стипендию ім. Качали.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 6 лютого. Wien. Ztg. оголосила іменоване бар. Еренталя австро-угорским амбасадором в Петербурзї а маркґрафа Палявічіні послом в Букарештї.

Париж 6 лютого. Арештовано тут спенсіонованого від двох лїт поручника від піхоти, Діранда за то, що хотів видати якийсь документ дотикаючий справи оборони краєвої.

Петербург 6 лютого. Цар переніс ся з цілою родиною з Царского Села до Петербурга.

Льондон 6 лютого. Бюро Райтера доносить з Вашінґтону, що можна сумнївати ся, чи в сенатї знайде ся більшість для угоди мирової.

Константинополь 6 лютого. Росийский корабель „Київ" переплив через Босфор і повіз рекрутів та материял воєнний до Владивостока.

Надіслане.

— **В канцеляриї руского товариства педаґоґічного,** при улици Академічній, ч. 8, можнє купити слїдуючі виданя: 1) Образкові виданя: Зьвіринець 10 кр. — Гостинець 10 кр. — Забавки 10 кр. — Менажерия 10 кр. — Робінзон 40 кр. — Квіточка 20 кр. — Віночок 20 кр. — Кобзар Тараса Шевченка 20 кр. — Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перероблене видане 50 кр. — Мірон: Пригоди Дон Кіхота 40 кр. — Наші зьвірята 40 кр. — Дїточі вигадки ч. 1. 30 кр. — Дїточі вигадки ч. 2. 30 кр. — Забавки для дїтий 40 кр. — Мала менажерия 35 кр. — Велика менажерия 40 кр. — Нашим дітям ч. I. 40 кр. — Нашим дїтям ч. II. 40 кр. — 2) Виданя без образків: Читанка ч. I, II, III, IV. оправні 20 кр., без оправи 10 кр. — Китиця желань, 2 розширене видане 20 кр. — Ів. Франко: Абу каземові Капцї 20 кр. — Учитель на р. 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896. 2 зр. — Дзвінок на р. 1892, 1993, 1894, 1895, 1896, 1897, 3 зр. — Ів. Левицкий: Попались, Різдвяні сценки 10 кр. — Вол. Шухевич: Записки школяря 20 кр. — Від Бескида до Андів 10 кр. — В. Чайченка: Олеся; Байки; Комар; два оповіданя по 5 кр. — Дума про княгиню Кобзаря 5 кр. — О. Нижанковский: Батько і мати, двосьпів для дїтий з фортеп. 10 кр. — Леонїда Глїбова: Байки 5 кр. — Днїпрової Чайки: Казка про сонце та єго сина; Писанка по 5 кр. — М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двосьпів з фортеп. 10 кр. — Мапа етноґрафічна України-Руси 20 кр. — Гордієнко: Картагенцї і Римляни 20 кр. — Юлий Верне. Подорож довкола землї 60 кр. — Барановский. Приписи до іспитів 20 кр. — Молитвенник народний, в полотно оправлений 20 кр. — Др. Л. Кельнер. Коротка история педаґоґиї 60 кр. — Василь В-р. Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до краю великанів 25 кр. — Остап Макарушка. Короткий огляд руско-україньского письменства 15 кр. — Мальота. Без родини 40 кр. — Віра Лебедева. Прогулька 5 кр. — Др. Мандибур. Олімпія 35 кр. — Сальо. Непос для III. кл. ґімн. 65 кр. — А. К. Робінзон неілюстрований 10 кр. — Kokurewicz Józef. Podręcznik dla kancelaryi szkolnej. 50 кр. — Тарас Шевченко. Кобзар для молодїжи. 1.20 зр. — Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1898, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·35	2·50	10·40	4·10	8·50	6·40	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	9·35	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	9·53	11·27	—
Іцкан	6·05	2·40	—	10·05	—	6·30	10·55
Ярослава	—	—	—	4·55	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·55	7·10	—	—
Тернополя	—	—	—	—	6·55	—	—
Сколього	—	—	—	—	9·15	—	—
Стрия, Хирова	—	—	—	—	—	—	3·00
Лавочного	—	—	—	5·20	—	—	7·00
Янова	—	—	—	8·45	—	7·44	—

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	5·10	8·45	9·05	6·10	9·10	—
Підволочиск	2·30	9·55	—	—	—	3·30	5·25
Підвол. з Підз.	2·15	9·39	—	—	—	3·04	5·—
Іцкан	9·45	1·50	—	—	6·45	5·40	10·35
Тернополя	—	—	—	7·50	—	—	—
Белзця	—	—	—	7·55	5·55	—	—
Ярослава	—	—	—	10·45	—	—	—
Гребенова Сколього і Стрия	—	—	—	—	1·40	—	—
Лавочного	—	—	—	—	8·05	—	10·30
Стрия, Калуша	—	—	—	12·15	—	—	—
Янова	—	—	—	7·40	1·01	—	—

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского; коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 і 36 мін.

бп єму щось стало ся! Я вже від тогди побоюю ся о него, коли ти, як ми сюди приїхали, сказав, що ціле майно тобі би припало, як би Ґуґо помер. Я тобі до твоїх річий не втиркаю ся; жий собі, як хочеш, пускай гроші, коли они твої, то менї байдуже. Коли все розтратиш, вернемо назад до нашого давного житя. Але хлопцеви не сьміє стати ся нічого! Я брала то за правду, коли ти менї розповідав, яким ти способом прийшов до тих паперів; я знаю, що ти застрілив кільканайцять людий, в честній борбі, як ти то казав; але того я не знала, що ти можеш бути холоднокровним убийником. Хлопцеви під ніяким услівєм не сьміє стати ся нічого. Я гадаю, що ти лиш длятого купив ті недобрі конї, щоби він собі з них вязи скрутив. То не удало ся і ти береш ся тепер учити єго стріляти з пістолєта. При тім може дуже легко стати ся якась пригода — що, може неправда? Але памятай собі, як би єму щось стало ся, то я піду до першого ліпшого суду і скажу хто тм, і що я переконана, що ніяка пригода лиш убийство.

Чоловік аж поблїд із злости і поступив ся криком взад.

— Чи ти з розуму зійшла? — зашипів він. — Я тобі...

— Лиш не відгрожуй ся, бо і я би могла так зробити. Чи гадаєш, що я тебе бою ся? Ми тепер не в Калїфорнії анї не в Мехіку, де можна стріляти людий як на забавку. Я знаю дуже добре, що у тебе на думцї — ти гадаєш, що і менї могла би стати ся якась пригода; я знаю, що ти вже давно перестав мене любити, але я ще зможу боронити мого житя. Папір, на котрім списана вся правда, віддала я в безпечні руки і єго отворять, коли би я нагло померла і не зажадала, щоби єго менї звернули. Я там сказала, що моя смерть не настала наслїдком якогось случаю, але що то убийство і коли би я згинула нагло без якоїсь видної причини, то річ певна, що я отроєна. Чи гадаєш, що я тебе не знаю і віддам моє житє в твої руки? Отже досить того, не потребуємо одно другому відгрожувати ся; я знаю тебе, а ти мене; ідім кожде своєю дорогою.

Она вийшла з комнати, а єї чоловік лишив ся і як би єму аж мову відняло із злости на такий отвертий бунт. За пів години опісля стояв вже перед дверми запряжений віз і він поїхав до Гамбурґа. Коли Ґуґо вернув, довідав ся здивований, що стрий виїхав.

— Я гадав, що стрийко зовсім дома лишать ся — сказав він — прецї казали, що будуть мене учити стріляти з пістолєта!

— Твій стрий зміняє нараз нагло свої погляди. Я тебе научу стріляти з пістолєта. У нас майже всї Мехіканки уміють ужити револьвер на случай потреби. Я не умію так добре стріляти, як він, але можу тебе научити, впрочім то річ вправи. Колись в дорозї може то тобі дуже придати ся. Там на горі лежать два чи три револьвери і муніция; коли хочеш, то будемо в теплївни стріляти; іти на двір за холодно. Кажи Іванови нехай принесе зо шість грубих тертиць і будемо до них стріляти; коли має яку зелїзну плиту, то ще ліпше; я би не хотіла, щоби малюнок на стінї попсував ся. Теплївня, на сорок стіп довга, вистане на початок.

За пів години опісля пукали вже револьвери в теплївни і Ґуґо вправляв ся аж до кінця вакаций що дня дві або три години; два рази в тиждень привожено сьвіжу муніцию. З початку було єму трудно, але незадовго так привик, що до чотирнайцяти днів міг вже поцїлити кружок мало що більший як долоня. По першім дни науки стрийна поклала ся в свою улюблену висячу сїтку і або щось читала або грала на ґітарі і дивила ся, як Ґуґо вправляє ся.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: **Адам Краховецкий.**

TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik", почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цілої Європи.

По мисли засади; „Поводжене обовязує", старати ся будемо й дальше поступати наперед, аби бути першими в ряді ілюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий** „Tygodnika": **кождий передплатник** нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

без ніякої доплати

(ані за книжки, ані за їх пересилку)

12 томів письм

ГЕНР. СЄНКЕВИЧА.

Письма Сєнкевича вийдуть в новім, стараннім виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-a illustrowan-ого" і обіймуть — винявши спопуляризовану вже трильоґію —

всї новелї, повісти, листи з подорожий,

одним словом: цілий доробок літератский знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цілім сьвіті.

Кождий том **Бібліотеки СЄНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів**, формату звичайної 8-ки, **на добрім папері і добрим друком.** Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слїдуючі твори Сєнкевича:

НОВЕЛЇ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik.— Niewola tatarska.— Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem.— Sielanka.— Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Maripozy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten.— Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венецыї і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛІ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох літ, кождий передплатник „Tygodnik-a illustrowan-ого", одержуючи річно звиж 120 аркушів найлїпших творів лїтератури польскої, стане властителем бібліотеки Сєнкевича, недоступної доси задля високої цїни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім році „Tygodnik" друковати буде одночасно **дві повісти ориґінальні,** іменно, крім

„KRZYŻAKÓW" СЄНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

„ARGONAUCI" Елїзи Ожешкової, і

ПРУСА „TAM!..."

Посїдаємо також оригінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского,** котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE"** ілюстровану К. БРОНЄВСКИМ.

Крім того в части белєтристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателів, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz.** і і.

Також помістимо для нас написані три специяльні студиї: **„WSPOŁCZEŚNI POECI POLSCY"** написав А. ЛЯНҐЕ. **„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA"** нап. А. ПОТОЦКИЙ. **„O KRYTYCE WSPOŁCZESNEJ POLSKIEJ"** нап. Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Ігн. Матушевского:**

„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej",

та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО **„O TOMASZU ZANIE".**

Помістимо також незнані доси

LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843), з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона п. **В. Лютославский,** жертвував нам оригінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

„Istnienie duszy",

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіцї треба конче признати істноване індивідуально-духового початку.

Дальші серії цїкавої статї **Олександра Кравсгара**

„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH",

з многими ілюстрациями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Г. Садовского** п. з.:

„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI".

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман історичний звістного нинї угорского автора **Юлїя Вернера** п. з.

„Z POPIOŁÓW".

Красний той і занимаючий роман з часів угорских війн домових, перетолкувала для „Tygodnik-a" п. В. Ярошевска.

В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ подамо репродукциї **найзнаменитших малярів наших також і красками.**

Видавці: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA" у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарні і контори письм.

Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сєнкевича:

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.

В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., піврічно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).